

Fragment av en bildsten, funnet i Hallute, Närs sn. Närmare är platsen för fyndet icke känd. Det överlämnades år 1921 av lektor M. Klintberg, Lau, som gäva till Statens Historiska Museum, där det har inv.-nr 16724.

Kalksten. Fragmentet har tillhört övre delen (»huvudet») av en bildsten av mindre format. Den har haft figurer inhuggna på båda sidor, i relief på nedsänkt botten. De ha varit omgivna av en kantbård. Endast obetydliga delar återstå av figurerna (se närmare S. Lindqvist a. a.). Runinskrift har funnits såväl i kantbården på båda sidor (A och B) som på de båda smalsidorna (C och D). Den har varit djupt huggen; särskilt gäller detta om de punkter, som utgöra skiljetecken. Resterna äro så obetydliga, att de icke medgiva några slutsatser om inskriftens innehåll.

Inskrift:

Sidan A: ... : **k** **ak** : **to** ...

Sidan B: ... : **i** : **aiuib** ...

Sidan C: ... : **rop** : **b** ...

Sidan D: endast ett par raka stavar.

Hallute, Närs sn.

Sandsten. Mått 10,5 cm×18 cm×2,9 cm. Båda sidor med jämnhuggna ytor. Övre ytan är slät och jämn, den nedre ej lika jämnt tillhuggen men med avfasad kant. På båda sidor förefaller stenen vara avbruten; särskilt på v. sidan är brottet mycket ojämnt. Mitt på stenen finnas några runliknande tecken.

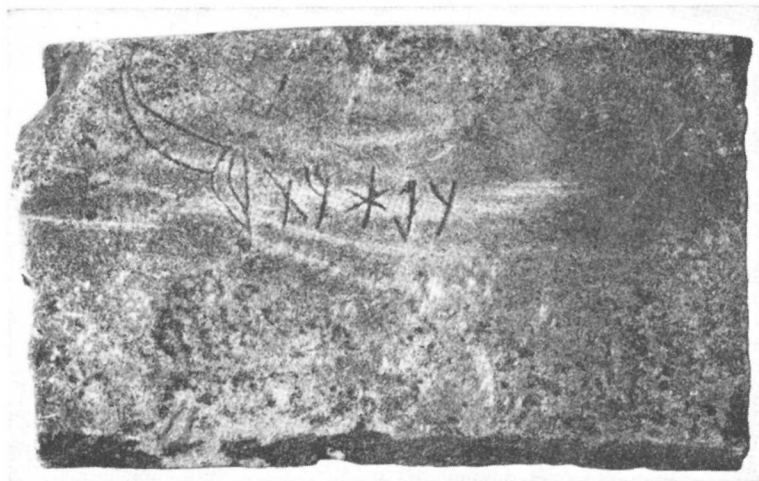

Fig. 78. Hallute, Närs sn. Sten med runliknande tecken. Foto N. Lagergren 1962.

Fyndet gjordes enl. skrivelse från landsantikvarien Greta Arwidsson till Riksantikvarien den 16 maj 1956 (ATA) »vid grävningsarbeten strax S om mangårdsbyggningen». Stenen förvaras t. v. i Gotlands Fornsals samlingar.

94. Mickelgårds, Närs sn. Nu i Statens Historiska Museum.

Pl. 34.

Litteratur: Statens Historiska Museum, Inventarium nr 15050; S. Lindqvist, *Gotlands Bildsteine* 1 (1941), s. 56, 2 (1942), s. 103 f.

Äldre avbildningar: O. Sörling, teckning (Lindqvist a. a., fig. 465); H. Faith-Ell foto 1937 ATA (Lindqvist a. a., fig. 150).

Runsten med bildstensform, funnen hösten 1911 vid plöjning i Kluckarhåigarden, Mickelgårds, i Närs sn, omkring 1 aln djupt. Den insändes år 1913 av lektor M. Klintberg, Lau, till Statens Historiska Museum, där den har inv.-nr 15050.

Sandsten. Stenens höjd 0,62 m, ristningens 0,41 m; största bredd 0,53 m; tjocklek 11 cm.

Stenen har ristning endast på ena sidan. Baksidan är ojämn.

Stenen har genom huggning fått formen av en liten bildsten. Utmed övre delen (»huvudet») går en runinskrift, nedtill begränsad av en ristad linje, upptill av stenens kant. Vid halsen äro runbandets ändar på båda sidor inböjda mot stenyntans mitt, där de sluta i spiraler. Nedtill i mitten sammanhållas de av en på runstenar vanlig löpknut. Några figurer förekomma för övrigt icke på stenen.

Inskrift:

- ailafr : lit : - uml uk ...
5 10 15

Framför 2 a, vars övre del med bistaven är tydlig, har troligen funnits endast en runa, varav numera ett kort stycke av en rak stav återstår; möjligen har runan varit s. De följande runorna 3–10 ilafr : lit äro säkra. Av r. 11 finns endast en rak stav, men runan har sannolikt varit k. 12–14 uml äro säkra. Efter 14 l finns en liten snedställd fyrkant, som förefaller vara huggen. Därefter tämligen säkert uk. I 15 u finns en liten fördjupning, som troligen är huggen. Av återstoden, omkring 7 runor, kunna endast några raka stavars spåras.

Inskriften har tydligen varit en kort minnesskrift.

95. Siglaifs, Närs sn.

Pl. 33.

Litteratur: L 2014, S 161. C. G. Hilfeling, Resejournal 1797 (F m 57: 2, s. 104, och 57: 4, s. 79); P. A. Säve, Gotland 1864 (hs S 40 n i UUB), s. 103, Reseberättelse 1864 (ATA), s. 219, Gotländska samlingar (hs R 623 i UUB) 1 (Sägner), nr 700, 2 (ortnamn), nr 89; C. Säve, Brev till P. A. Säve den 11/9 1864 (hs R 623: 5 s. 633); G. Stephens i VHA Akad:s Månadsblad 1878, s. 594; H. Hansson, Brev till O. Almgren 4/12 1907 (ATA); H. Munthe, Inventering för geologiska kartbladet Katthammarsvik 1923 (ATA), nr 72; Beskrivning till geologiska kartbladet Ronehamn 1925, s. 94; O. v. Friesen, Anteckningar 1923 (UUB).

Äldre avbildningar: P. A. Säve, teckning (i Gotland 1864, s. 103, Reseberättelse 1864, s. 219); H. Munthe, teckning (a. a.); O. v. Friesen och J. W. Hamner foto 1923.

Sten med runristning.

Mellan Siglaifs och Kulla går en gärdesväg i sydöstlig riktning ned mot havet. T. h. om vägen är en väderkvarn. Man följer denna väg till ungefär 150 m från stranden. På östra sidan har man en inhägnad skogshage, på västra sidan en åker (»Strandakarn» eller »Bugakarn»). En liten ouppodlad skogsmark skjuter V om vägen ut i åkern som en udde. Den runristade stenen står i rak fortsättning av denna skogsuddes sydspets mitt ute i åkern, tydligt synlig från vägen (då åkern icke är besädd). Avståndet från gärdesvägen till skogsuddens sydspets är 42 steg; därifrån till runstenen 88 steg, sammanlagt 130 steg eller ungefär 150 m. — Geologiska kartbladet »Ronehamn» (1925): »V om Pilgårdsviken, en runsten benämnd Siglaifs-stenen.»

Stenen står sålunda mitt i åkern. Dess höjd över marken är 0,50 m, dess största bredd 0,50 m. Blågrå, finkornig stenart, hornbländeskiffer. Den sida av stenen, som vetter mot V, sålunda från havsstranden inåt land, är tämligen slät. På denna sidas vänstra del finns inskriften, i en rad uppifrån nedåt, utan ramlinjer. Runornas höjd är 10–11 cm. De äro tydliga.

Inskrift:

uradpit
5